

Til lovforslag nr. L 64. Betænkning afgivet af miljø- og planlægningsudvalget den 10. december 1986.

Betænkning

over

Forslag til lov om støtte til miljøforbedrende investeringer i mindre landbrug m.v.

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder. I forbindelse hermed har udvalget stillet spørgsmål til miljøministeren og energiministeren, som disse har besvaret skriftligt og i samråd. Endvidere har miljøministeren ydet udvalget bistand med en teknisk gennemgang af lovforslaget.

Udvalget har modtaget skriftlig henvendelse fra Kommunernes Landsforening.

Der er af miljøministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren under nr. 1-4 og 8 stillede ændringsforslag samt de under nr. 5-7 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) tilslutter sig, at der efter de i lovforslaget indeholdte principper ydes støtte til miljøforbedrende investeringer, idet denne støtte må anses for at være en nødvendig forudsætning for en hurtig indsats imod en række af landbrugets forureningsproblemer.

Mindretallet ønsker imidlertid at understrege, at de af lovforslaget støttede investeringer langtfra er tilstrækkelige til at modvirke den af landbrugsdriften skabte forurening. Mindretallet har især påpeget, at en nedsættelse af forbruget af handelsgødning er en afgørende forudsætning for at mindske »markbidraget« til nitrat- og fosforforurenin-

gen, og at dette ikke i praksis kan opnås med mere enkle metoder end en punktafgift på handelsgødning med en afgiftssats, der afhænger af gødningens indhold af nitrat og eventuelt fosfat.

Mindretallet har derfor ønsket, at de af dette lovforslag omhandlede udgifter blev finansieret af en afgift på handelsgødning.

Mindretallet afviser i øvrigt valgfriheden mellem straksafskrivning og miljøstøtte.

Da mindretallet ikke kan tiltræde lovforslagets finansiering, vil mindretallet hverken stemme for eller imod lovforslaget.

Et *tredje mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) er tilhængere af, at der i den aktuelle situation ydes støtte til miljøforbedrende investeringer i landbruget. SF tilsluttede sig allerede dette princip ved vedtagelsen af NPO-handlingsplanen, som SF støttede.

Mindretallet finder, at lovforslaget er blevet forbedret under udvalgsarbejdet. Det gælder støtteprocenten til de mindste brug, og det gælder især de forbedrede muligheder for at støtte etablering af biogasanlæg, både for så vidt angår støtteprocenten og forpligtelsen for kommunerne til at foretage en kortlægning af gødningsmængden samt lave vejledende planer for etablering af fællesanlæg og fælles biogasanlæg.

Når SF alligevel hverken vil stemme for eller imod lovforslaget, skyldes det de finansieringsforslag, som er en forudsætning for lovforslaget. Specielt vender SF sig imod straksafskrivninger og ønsker i stedet loven finansieret af en kunstgødningsafgift.

SF mener samtidig, at ordningen bliver vanskelig at administrere.

Et *fjerde mindretal* (Det Radikale Venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) *Stk. 3* affattes således:

»*Stk. 3.* Der kan ikke ydes støtte til virksomheder, der ejes af det offentlige. Dette gælder dog ikke for fælles biogasanlæg samt præstegårde.«

Til § 2

2) I paragraffen indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Miljøministeren kan fastsætte regler om, at den i *stk. 1* nævnte frist ikke skal gælde for opbevaringsanlæg, der har forbindelse med eller indgår i fælles biogasanlæg og andre anlæg til særlig udnyttelse af husdyrgødning, jf. § 4, *stk. 2.*«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (KF, V, RV og KRF):

3) I *stk. 1* indsættes efter »effektiviteten i jordbruget« ordet »(forbedringsloven)«, og som nyt 2. *pkt.* tilføjes:

»Når der meddeles afslag på ansøgning efter forbedringslovens § 3, *stk. 1*, nr. 5, § 3, *stk. 2*, eller § 5, *stk. 2*, nr. 3, kan der ikke udbetales støtte efter denne lov.«

4) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Støtte kan ikke ydes til investeringer, der fradrages fuldt ud i den skattepligtige indkomst (straksafskrives) efter reglerne i §§ 3 A og 21 A i lov om skattemæssige afskrivninger m.v.«

Af et *mindretal* (RV), tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V, SF og KRF):

5) I *stk. 2* ændres støtteprocenterne »35« og »40« til: »40« og »45«, i *stk. 3* ændres antallet »20-34« og støtteprocenterne »30« og »35« til henholdsvis »20-49«, »32½« og »37½«, og i *stk. 4* ændres antallet »35« til: »50«.

Af *udvalget*:

6) *Stk. 6* udgår.

Til § 9

7) I paragraffen ændres »30 pct.« til: »35 pct.«.

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 11

8) Efter 1. *pkt.* indsættes som nyt punktum:

»Støtte, der ydes i rater, opgøres som den kapitaliserede værdi efter § 8.«

Til § 22

Af et *flertal* (S, SF og RV):

9) *Stk. 1* udgår, og i stedet indsættes:

»Kommunalbestyrelsen skal foranledige en kortlægning af den eksisterende og forventede husdyrgødningsmængde fra landbrugsejendomme m.v. i kommunen.

Stk. 2. På baggrund af kortlægningen udarbejder kommunalbestyrelsen en vejledende plan om etablering af fælles opbevaringsanlæg og fælles biogasanlæg. Den vejledende plan bør endvidere indeholde kommunens overvejelser om etablering af kommunale fælles biogasanlæg og dermed indpasning i den generelle varmforsyning i kommunen.«

Stk. 2-4 bliver herefter *stk. 3-5*.

Bemærkninger

Til nr. 1

I kommuner, landbrugskredse m.v. har biogasmuligheden udløst en betydelig aktivitet, ligesom de to jyske naturgasselskaber har besluttet at involvere sig i en række projekter, herunder i undersøgelser af konkrete tekniske forhold vedrørende samkøring af biogas og naturgas.

Under hensyn til de energi- og miljømæssige fordele, der kan opnås ved etablering af fælles biogasanlæg, foreslås det, at alle sådanne anlæg, uanset ejerform, undtages fra bestemmelsen om, at støtte ikke kan ydes til virksomheder, der ejes af det offentlige. I medfør af § 4, *stk. 2*, kan miljøministeren fastsætte nærmere retningslinjer for støtte til

sådanne anlæg, således at støtten kommer de tilsluttede landbrugsejendomme til gode.

Til nr. 2

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til investeringer, der foretages i perioden 1. december 1985 til 31. december 1989. Støtte ydes til investeringer i gødningsopbevaringsanlæg med henblik på opfyldelse af kravene i bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v.

I medfør af § 36, stk. 3, i bekendtgørelsen kan Miljøstyrelsen fastsætte regler om, at fristen den 31. december 1989 ikke skal gælde for opbevaringsanlæg i forbindelse med anlæg til energimæssig udnyttelse af husdyrgødning, herunder biogasanlæg. Der vil således kunne gives dispensation til de ejendomme, der vil investere i biogasanlæg, og som ikke kan afslutte investeringen inden den 31. december 1989. I forbindelse med en sådan dispensation – som jo først vil blive aktuel i 1989 – vil der blive fastsat nogle krav, der skal være opfyldt, før dispensation gives. Kun derved kan det sikres, at der kun gives dispensation til de ejendomme, hvor der reelt planlægges biogasanlæg. Disse krav kan f.eks. bestå i en kommunal godkendelse af etablering af biogasanlæg i den kommunale varmeplanlægning.

En forlængelse af støtteperioden for biogasanlæg vil selvfølgelig give et yderligere incitament til etablering af biogasanlæg. Det bemærkes at med de lave oliepriser for øjeblikket er rentabiliteten af de nuværende og planlagte biogasanlæg blevet stærkt forringet. Af denne grund bliver etableringen af nogle biogasanlæg formentlig udskudt. Endvidere er fælles biogasanlæg i dag endnu overvejende på udviklings- og undersøgelsesstadiet, hvorfor etablering af fælles biogasanlæg i større skala først forventes sidst i støtteperioden.

En forlængelse af støtteperioden vil medføre, dels at administrationen af ordningen, såvel i kommunerne som i Miljøstyrelsen og Hypotekbanken, bliver tilsvarende forlænget,

dels at fordelingen af støttemidler fordeles over en længere periode.

Til nr. 3

I skatteministerens forslag til lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m.v. (Miljøforbedrende investeringer i landbrug m.v.) (L 109) er det ved indsættelse af 2 nye paragraffer, § 3 A og § 21 A, foreslået, at muligheden for straksafskrivning gøres valgfri. Det vil sige, at ansøgere efter indhentet kommunal forhåndsvurdering uden videre ansøgningsprocedure kan vælge at straksafskrive investeringen. Denne ændring medfører, at formuleringen i § 3, stk. 1, må præciseres således, at ansøgere, der får afslag efter forbedringsloven på grund af for gode indtægts- eller formueforhold, ikke bliver berettiget til støtte efter dette lovforslag, men derimod, som også oprindeligt tænkt, henvises til straksafskrivning efter afskrivningsloven.

Til nr. 4

Denne ændring har til formål at tilpasse lovforslaget til det forhold, at det skal være frivilligt, om landmanden vil straksafskrive efter reglerne i skatteministerens forslag til lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m.v. (Miljøforbedrende investeringer i landbrug m.v.) (L 109) eller søge direkte støtte til de miljøforbedrende investeringer (»kan« udelades) og at indføje nøjagtig henvisning til relevante bestemmelser i afskrivningsloven. Som bekendt blev § 3, stk. 2, oprindeligt udformet under den forudsætning, at de nødvendige ændringer af skatteministerens reglerne skulle foretages ved hjælp af tekst- og bemærkning til finansloven.

Til nr. 5

De statsfinansielle konsekvenser af ændringsforslaget skønnes med anvendelse af samme beregningsmæssige forudsætninger som anført i bemærkningerne til lovforslaget at fordele sig på følgende måde:

Antal dyreenheder	Antal ejendomme	Gns. invest.	Støtteprocent		Støtte i mill. kr.
			6-8	over 8	
0-19	6.400	30.000	40	45	77,7
20-49	6.600	70.000	32½	37½	153,2

50 og derover.....	1.000	100.000	25	30	25,5
	14.000				256,4

Det bemærkes, at ændringsforslaget vil kræve godkendelse af EF-Kommissionen.

Til nr. 6

Miljøministeren bør ikke have så vidtgående bemyndigelse. De i stk. 2-4 fastlagte procenter skal kun kunne ændres af Folketinget.

Til nr. 7

Mindstestøtten til biogasanlæg forhøjes fra 30 til 35 pct.

Til nr. 8

Der er ikke nogen fast praksis for behandling af rater som de her omtalte i tilknytning til opgørelsen af afskrivningsgrundlaget eller opgørelsen af fortjenesten efter lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom. Derfor findes det nødvendigt med en lovhjælp.

Til nr. 9

Flertallet finder det nødvendigt, at der i alle kommuner bliver udarbejdet en kortlægning af husdyrgødningsmængden. Denne kortlægning bør være grundlaget for en kommunal planlægning af en hensigtsmæssig udbygning af fælles opbevaringsanlæg og fælles biogasanlæg. Flertallet vil med en vejledende planlægning yderligere opmuntre til, at der etableres fælles opbevaringsanlæg. Derved vil både en aktuel og en fremtidig udbygning af biogasanlæg fremmes.

Samtidig vil man ved etablering af fællesanlæg kunne modvirke spildinvesteringer i opbevaringskapaciteten på ejendomme, der nedlægges eller overgår til ikkeanimalsk produktion.

Ahlmann-Ohlsen (KF) Frank Mathiasen (KF) Ole Bernt Henriksen (KF)

Svend Åge Petersen (KF) Pagels (V) Sønderby (V) Maisted (V)

Steffensen (KRF) fmd. Ritt Bjerregaard (S) Camre (S) Erik Holst (S)

Tove Lindbo Larsen (S) Henning Nielsen (S) Løvig Simonsen (S)

Margrete Auken (SF) nfm. Leif Hermann (SF) Lone Dybkjær (RV)

Partierne CD, VS og FP havde ikke medlemmer i udvalget.